

Nr 4 2011

Medsols

En svensk tiger

Jag har nu varit ordförande för Folkkampanjen mot Kärnkraft-Kärnvapen i åtta månader. Under denna tid har vi fått uppleva Fukushima, den mest ohyggliga kärnkraftsolyckan i världen – och troligtvis än mer bekymmersam än Tjernobykattastrofen 1986 om man nu någonsin kan eller ens vill mäta och jämföra dessa katastrofers konsekvenser.

I Sverige har man slutat att tala om följderna. Det råder en närmast obegriplig tystnad och förträngning av denna globala katastrof.

Svensk media anser tydligen att medborgarna i vårt land inte bör veta någonting om följderna av Fukushimakatastrofen. De gör sitt bästa i att nonchalera all information som kommer från Japan och även andra länder. Bäst att tiga och inte lägga sig i. En svensk tiger. Det gamla talesättet från andra världskriget håller fortfarande.

Att lägga sig i eller ha en egen åsikt angående kärnkraften blev för mig en bitter erfarenhet då jag som riksdagsledamot gjorde motstånd mot regeringens nya energiproposition som definitivt bröt mot folkröstningens valresultat 1980.

Så mycket värre var också att alliansen svek sitt vallöfte och regeringsdeklarationen från 2006 – att inte ta upp frågan om kärnkraften. Och det var närmast plågsamt ofattbart att denna proposition så lätt kunde godkännas av centerpar-

tiets riksdagsgrupp – ett parti som under flera årtionden har byggt sin ideologi på ett kärnkraftsmotstånd.

Det var ett bistert uppvaknande vad gäller det politiska etablissemangets opportunistiska och ett förfärande nederlag för den demokratiska processen som i dagarna mycket träffsäkert har genomskådats i en nyutkommen bok "Knappttryckarkompaniet" av före detta riksdagsledamoten Anne-Marie Paulsson.

Den 17 juni 2010 blev en ödesdag för Sverige då riksdagen med två rösters övervikt röstade för utbyggnad av svensk kärnkraft. Eva Selin-Lindgren och jag gick emot alliansen och tryckte på Nejknappen. För Eva och mig blev det en svår tid men lyckligtvis hade vi varandra.

Jag har tidigare skrivit om Evas ofantliga betydelse för motståndet mot Kärnkraft-Kärnvapen. Hon var förebilden för det sanna motståndet. Den 6 augusti dog Eva efter en kort sjukdomstid. Hon blev min bästa vän. Sorgen och saknaden efter henne är mycket stor!

En dag i början av april 2009 fick jag ett mail från Roland von Malmborg från Folkkampanjen mot Kärnkraft-Kärnvapen. Han frågade om jag ville hålla ett tal på Sergels torg på Tjernobyldagen den 26 april.

Det blev den första kontakten med FMKK och jag minns min stora glädje att få möta likasinnade – och att få tala fritt på Sergels Torg. Och där på plattan möter jag folkkampanjens entusiastiska förkämpar och jag möter en hängivenhet och en kampanda som är beundransvärd.

En dag i veckan hela våren ut står en tapper liten stödgrupp med det stolta solmärket och demonstrerar utanför riksdagshuset. Eva Selin och jag kämpar inte ensamma. Det finns en opposition! Det finns andra röster än de anpassliga riksdagsledamöterna.

Vid den första voteringen om kärnkraften våren 2009 sitter en grupp med folkkampanjare på läktaren och reser sig och visar modigt upp sina soltröjor. De utvisas och blir polisanmälda!

Men motståndet har börjat bli synligt. Vi träffas hela våren och gör upp planer. Så började mitt engagemang i Folkkampanjen.

Jag har fått ett förtroende att en tid vara ordförande för denna kämpande organisation. Det är en heder och ett uppdrag som kräver ofantligt mycket. Min erfarenhet och kunskap är knapp i jämförelse med de kunniga medlemmar i FMKK som dagligen via mail ger anmärkningsvärd information och viktiga kunskaper till medlemmarna.

All den information som svenska medborgare inte har tillgång till. Den får jag och andra medlemmar i Folkkampanjen. Det borde vara skäl nog att bli ny medlem!

Tack till alla er som oförtrutet kämpar vidare, både som kunskapspridare och administratörer. Ni är alla oumbärliga. Ett stort och varmt tack till er som ger oss gåvor, de behövs verkligen i den fortsatta kampen!

Till sist önskar jag den nystartade lokalföreningen i Värmland varmt välkommen. Vi möttes på vårt extra årsmöte och jag blev så glad över ert engagemang.

Mina förhoppningsfulla Solhälsningar i Adventstid

Solveig Ternström

Kallelse till Riksrådsmöte 2012 för Folkkampanjen mot Kärnkraft – Kärnvapen

Plats : Solidaritetshuset, Tegelviksvägen 40 Stockholm

Datum: 31 mars 2012

Tid: 12.00

Ta buss 2 från Slussen och åk till ändstationen.

Nominera till styrelsen!

Kontakta valberedningens sammankallande:

Dan Westin på telefon 0722-45 86 13 eller mejl. westin.dan@hotmail.com

Du kan också skicka dina nomineringar till kansliet. Adressen finns nedan.

Skriv motioner!

De skall vara styrelsen tillhanda senast den 17 februari.

Solflaggor att beställa

En av våra stora kämpar mot kärnkraft, Eva Moberg, lämnade oss i maj i år. I hennes dödsannons stod det att man önskade en gåva till FMKK.

Samtidigt kom det en förfrågan från ett tyskt par om inte FMKK ville ha solflaggor till sina demonstrationer. Alla tyckte det var en strålande idé att på detta sätt hedra och minnas Eva Moberg.

Flaggorna är mycket billigare att producera i Tyskland, och paret erbjöd sig att frakta dem till Sverige.

Detta är bakgrunden till att det nu finns solflaggor att beställa och få som gåva för FMKK-grupper och för grupper som kämpar mot uranbrytning.

Flaggorna finns i storlekarna: 90x100 cm, 60x90 cm och 30x38 cm

Beställ via e-post: info@folkkampanjen.se eller tel: 08-84 14 90

Våra kontaktuppgifter:

Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen
Tegelviksgatan 40 116 41 STOCKHOLM
Telefon: 08 84 14 90

e-post: info@folkkampanjen.se

hemsida: www.folkkampanjen.se

Vårt PlusGiro är 30090-5

Medlemsavgiften är 350 kr för stödmedlemmar, 250 kr för vanligt medlemskap, 50 kr för familjemedlemmar och 125 kr för pensionärer, arbetslösa och ungdomar.

Redaktör och ansvarig utgivare för Medsols är Eia Liljegren-Palmær.
Telefon 0573-21 337. E-post: eia_liljegren@swipnet.se

Umbäranden och glädje i

I slutet av november samlades tusentals demonstranter för att blockera transporterna av upparbetat kärnavfall till Gorleben i Tyskland. Kerstin Rudek är medlem i en tysk miljögrupp och är en av alla de som gjorde detta möjligt. Eia Liljegren Palmær har intervjuat henne.

I Tyskland har våra anti-kärnkraftsvänner haft bråda tider. Från La Hauge (plutoniumfabriken Cogéma) gick i slutet av november en transport med Castor-behållare fulla med upparbetat kärnavfall till Gorleben. Massor med demonstranter protesterade under hela transporten och tyskarna gladdes sig synnerligen åt att även de franska aktivisterna var talrika.

Varje dag under den tid som transporten pågick var det mellan fem tusen och tjugofem tusen människor som satt på järnvägsrälsen, blockerade tillfartvägar och lyckades fördröja transporten i 124 timmar.

Hur bär de sig åt för att få så många att under så lång tid med så stora umbäranden ställa upp?

För att få svar på dessa frågor ringde jag upp Kerstin Rudek, medlem i styrgruppen för

Bürgerinitiative Umweltschutz Lüchow-Dannenberg.

Hur gör ni för att få folk att engagera sig?

– Vi pratar och pratar och pratar med folk, affischerar, delar ut flygblad och vi sjunger, dansar, äter och musicerar tillsammans. Vi har helt enkelt roligt, berättar hon. Upptakten till höstens demonstrationer mot Castor-transporterna var en Fest till Protest som vi hade i dagarna tre i sommar. Det var ett tältläger med mängder av olika band som spelade. Det var underbart roligt!

Men demonstrationerna pågick ju under arbetsveckan, jobbar inte aktivisterna?

– Jo då, men det var för det första inte samma människor som var där hela tiden, för det andra så tar de ut semesterdagar eller kompletterat så att de kan vara med.

Hur påverkas beslutsfattarna av era protester?

Foto: Privat

Glöm inte glädjen och gemenskapen, säger Kerstin Rudek.

– Det återstår att se. Denna gång fick vi massivt genomslag både i press, radio och TV. En

del politiker har nog insett att kärnavfallet verkligen är en i alla bemärkelser het fråga. Och

att de mellanlager som finns i Gorleben, Lubmin och Ahaus inte håller måttet.

Foto: www.publixviewing.de

Tusentals människor lyckades fördröja transporten genom att sitta på järnvägsrälsen och blockerade tillfartvägar.

tyska rörelsen

Vad gör ni nu?

– Jag har just avslutat en presskonferens inför nästa stora evenemang.

Nästa evenemang?

– 152 Castor-behållare skall transporteras landvägen från Jülich till Ahaus. Då blir det blockader på motorvägen och då gäller det att mobilisera. Planeringen har redan påbörjats fast vi ännu inte vet när det skall ske. Och så förbereder vi en stor demonstration den 11 mars i Gronau, där det finns en kärnbränslefabrik. Inte att förglömma urankonferensen i Münster den fjärde februari. Det räcker inte att protestera, vi måste också lära oss mera!

Har du något råd till oss i Sverige?

– Glöm inte glädjen och gemenskapen. Glöm inte att alla skall känna sig lika välkomna och behövda. Om det är en professor som talar, ett matlag som fixar käk eller en som plockar upp skräp. Alla behövs och alla måste känna att de gör en betydelsefull insats i kampen för ett kärnkraftsfritt samhälle.

Eia Liljegren Palmær

Foto: Michaela Mügge/PublikXviewing

Foto: Malte Doerge/PublikXviewing

Transporterna och protesterna pågick i över en vecka så många tog ut semester eller komplodigt för att kunna delta.

Stöd oss genom att ge en gåva eller köp våra varor

Förutom de klassiska t-tröjorna har vi också långärmade svarta tröjor med litet solmärke, muggar, dekaler, solknappar, tygmärken och klistermärken.

Våra tröjor är naturligtvis både ekologiska och rättvisemärkta.

Om du bor i Stockholm med omgivning kan du kontakta kansliet på 08-84 14 90 så kan du köpa där. Annars beställer du på mejlen eller med vanligt brev.

NYHET: pyttesmå pins med enbart solen 20 kr

Klassisk soltröja 165 kr

Svart, långärmad 295 kr

Muggar mörkblå eller beige, stengods 85 kr styck.

Mer information och varor finns på www.folkkampanjen.se

Ingen elproduktion är koldioxidfri

Med jämna mellanrum påstår kraftbolag och vissa politiker att Sverige har en nästan koldioxidfri elproduktion. Det är inte sant. All elproduktion orsakar koldioxidutsläpp i ett livscykelperspektiv. Det framgår av en studie vid Stanforduniversitetet¹ med 117 vetenskapliga referenser. I studien studeras nio olika elproduktionsalternativ. Projektledare för studien var professor Mark Jacobson. Stanford utanför San Fransisco är det universitet som har levererat flest nobelpristagare i Fysik och är mycket välrenommerat. Det framhålls i artikeln att inga externa sponsorer är inblandade i projektet.

Resultatet av studien framgår delvis av figuren till höger.

Beträffande kärnkraften utgår man från den så kallade Sovacool-studien av över 100 livscykelanalyser. Medelvärde i den blev 66 gram koldioxid per kilowattimme. Stanford-studien lägger till ytterligare utsläpp på grund av att det tar lång tid att bygga kärnkraftverk jämfört med andra alternativ och att marginalet under väntetiden i regel är kolkraft.

Dessutom läggs 2 gram till

för risken av kärnvapenkrig som ju delvis förutsätter kärnkraftsproduktion. Sammantaget blir då kärnkraftverkens utsläpp i genomsnitt cirka 125 gram koldioxid per kilowattimme. Omräknat till den svenska kärnkraften motsvarar det cirka 15 procent av våra koldioxidutsläpp, det vill säga långt ifrån försumbart.

När det gäller utsläpp från kolkraft kombinerad med underjordisk koldioxidlagring, så kallad CCS-teknik, räknar studien på goda grunder med att en stor del av koldioxiden sipprar ut igen inom 500 år. Det förklarar den höga utsläppsnivån för CCS-baserad kolkraft, 439 gram koldioxid per kilowattimme.

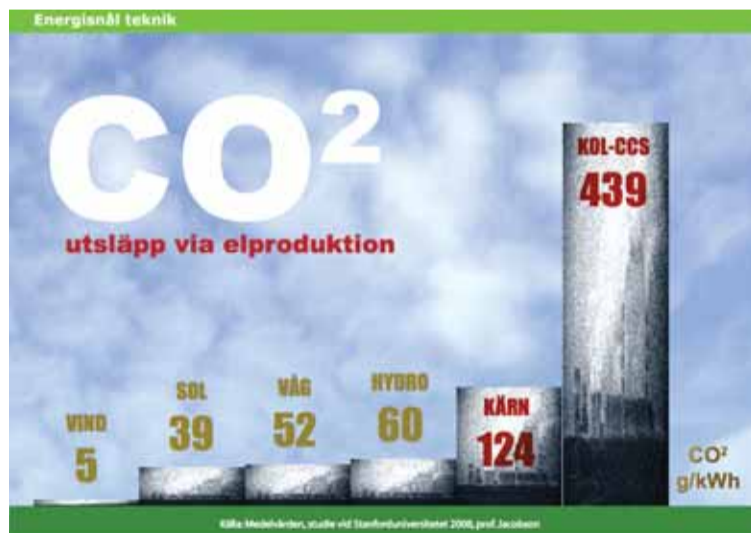
För vattenkraft anges nivån 17-22 gram utifrån konventionell livscykelanalys. Men tillägg görs för emission av växthusgaser från kraftverksdammarna på 31-49 gram. Den högre siffran refererar till tropisk miljö, den lägre till nordisk miljö. I Sverige bör vattenkraften därför belastas med i genomsnitt cirka 50 gram koldioxid per kilowattimme. För små vattenkraftverk, som ju har mycket små dammar, kan

man räkna med enbart cirka 20 gram.

Angående solen bör påpekas att utsläppsvärdena är från 2008. Tekniken har utvecklats dramatiskt sedan dess. Huvudorsaken till koldioxidutsläppen från solen är den stora energiförbrukningen vid framställning enligt den så kallade Siemensmetoden av extremt ren kisel som behövs i vissa PV-celler. Solel-tekniken har nu förändrats avsevärt. Därför är siffran, 39 gram, med säkerhet i överkant.

Eon har i annonser påstått att kärnkraften är koldioxidfri. Konsumentverket beslöt redan för två år sen att Eon måste sluta hävda detta eftersom det är felaktigt. Trots detta beslut fortsätter dock kärnkraftsvänliga politiker och opinionsbildare att påstå att kärnkraften är koldioxidfri!

Kärnkraften är inte heller klimatsmart. En studie för ett par år sedan vid Rocky Mountains Institute i USA kom fram till att ny kärnkraft ger en utsläppsminskning på 8 kilo koldioxid per investerad dollar, en siffra som nu säkert har sjunkit på grund av kärnkraftens galopperande

Källa: Mark Z. Jacobson, Stanforduniversitetet 2008

I ett livscykelperspektiv blir utsläppen av koldioxid från olika energislag mer sanningsenliga.

kostnader. Dessutom kommer rimligen Fukushima-katastrofen att leda till ytterligare krav på fördröjande säkerhetsåtgärder för kärnkraften. Som jämförelse anges utsläpp från fossilgasbaserade kraftvärmeverk, den typ som nyligen startats i Malmö och Göteborg, till 13 kilo koldioxid per dollar. Vind och sol ger givetvis ännu bättre resultat. Bäst är energieffektiviseringar, som i USA bedöms ge utsläppsminskningar på i snitt över 30 kilo koldioxid per dollar.

Sammanfattningsvis kan konstateras att påståendet att Sverige i huvudsak har en koldioxidfri eller klimatsmart elproduktion är felaktigt. Kanske dags att ordna en kurs för maktbaryter om elproduktionens koldioxidutsläpp?

Göran Bryntse, Tekn Dr

1) Mark Z. Jacobson, Review of solutions to global warming, air pollution and energy security, Energy and Environmental Science, 2009, nr 2, sid 148-173.

Kampen går vidare!

Nu gäller det att få igång kärnkraftsmotståndet på allvar i hela Sverige. Kom till vårt strategimöte den 28 januari (se annons nedan), kom med förslag, idéer och kämpaglöd! Tillsammans kan vi få en kärnkraftsfri framtid. Kampen går vidare!

Eia Liljegren Palmær

Överproduktion av el

De tillförlitliga och säkra svenska reaktorerna som nu på vintern skulle gå med full effekt har problem. Ringhals2 och Oskarshamn1 står stilla. Ringhals 3 och 4 producerar bara 50 procent av deras kapacitet och det gör också Oskarshamn2. Så löftet Vattenfalls VD gav till förra energiministern om att kärnkraften skulle gå för full effekt denna vinter har inte hållits. Fryser vi nu? Har vi elransonering? Måste vi importera el?

Om man tittar på siffrorna som visas på www.svk.se, så importerar vi lite från Norge och pyttelite från Danmark. Vi exporterar däremot en hel del. Mer än vad de två avstängda och de tre som går med reducerad kapacitet skulle ha producerat vid full effekt. Detta innebär att vi har en överproduktion av el. Det innebär att återigen tjänar kärnkraftbolagen storkovan. Men det innebär också att vi kan börja avveckla kärnkraften nu! Satsar vi mer på en hållbar utveckling så klarar vi snart av att ersätta all kärnkraft med hållbar energi. Sparar vi och effektiviserar så går det ännu fortare.

Drönare i stället för vindkraft?

Från Arvidsjaur rapporteras att kommunen begränsat möjligheterna att bygga ut vindkraften till förmån för testning av drönare och andra militära flygplanstyper, både inhemska och utländska. Många av Arvidsjauras innevanare undrar varför just deras kommun skall drabbas av denna militära verksamhet. Den socialdemokratiska ledda kommunen verkar inte förstå att de fredsälskande människorna vill satsa på en framtida hållbar utveckling. Under flera år har Nato tillsammans med andra militära organisationer bombat och övat i Arvidsjaur och de angränsande kommunerna.

Hur går det med besöksnäringen? Ger inte den fler jobb än flygplatsen? Att bygga ut vindkraften hotar inte den verksamheten, men det gör bomber och drönare!

KOM OCH DISKUTERA

Det är dags att staka ut vår framtida kurs för att äntligen stoppa kärnkraften!

Därför inbjuder vi till ett STRATEGIMÖTE den 28 januari i Stockholm.

Du behöver inte var medlem, alla kärnkraftsmotståndare är välkomna! Vi ser gärna representanter från andra miljö- och fredsorganisationer som deltagare.

Mötet börjar klockan 12.00 och pågår så länge vi orkar. Vi bjuder på fika och smörgås.

Plats: Solidaritetshuset, Tegelviksvägen 40.
Ta buss 2 från Slussen och åk till ändstationen.
I anslutning till strategimötet har FMKK styrelsemöte.

Solhalsningar Styrelsen

Nu ska vi tillsammans stoppa ett kärnkraftverk

Som vi skrev i förra numret av Medsols så pågår ett intensivt arbete för att stoppa det planerade kärnkraftverket i Pyhäjoki i Västerbotten.

Arbetsmötet i Kalix Folkets Hus var ett inspirerande möte med många engagerade människor som vill göra något för att stoppa kärnkraftverket i Pyhäjoki. Lars Andersson från Naturskyddsföreningen i Norrbotten inledde mötet. Personer från föreningen Pro Hanhikivi i Pyhäjoki

berättade om hur man på alla sätt kämpar för att stoppa kärnkraftverket.

Området där man planerar bygga är på en låglänt udde i Bottenviken med höga naturvärden.

Den namninsamling som genomförts mot kärnkraftverket i Simo med initiativ från Övertorneå samlade hela 1500 namn på kort tid. Många fler har velat engagera sig.

Mötet var överens om att nu ska vi kraftsamla i Norrbotten och vi måste öka kontakten

med Västerbotten. En arbetsgrupp på sex personer valdes för att fortsätta arbetet. Gruppen består av Christina Snell-Lumio, Leena Raukola, Lena Lagerstam, Kenneth Sandberg, Per Holmqvist och Per Lundbäck. Arbetsgruppen ska göra ett nyhetsbrev var tredje vecka på svenska och finska.

Sedan dess har ytterligare ett möte hållits och planering pågår för kommande manifestationer 14-15 januari på båda sidor Bottenviken.

Eia Liljegren Palmær

För mer info om Pyhäjoki kontakta Lena Lagerstam på 0923-50342 eller 0722-35 25 87. Mejladress: lena.lagerstam@teli.com eller läs på Naturskyddsföreningens hemsida. www.norrbotten.naturskyddsforeningen.se

Vi arbetar tillsammans för ett kärnkraftsfritt Bottenviken

Inbjudan till arbetsmöte
11 december 13.00 - 16.00
Sessionssalen i Luleå
Stadshus, Rådstugatan 11
OBS: mötet flyttat till denna lokal

Välkomna!

Meddela gärna om du kommer
lena.lagerstam@telia.com, 072-2352 567

Naturskyddsföreningen i Norrbottens län

Källa: www.norrbotten.naturskyddsforeningen.se

Kallelse till Nystart Stockholm

Stockholm lokalgrupp har nystart och årsmöte den 18 januari kl 18.00 i Solidaritetshuset Tegelviksvägen 40

Ta buss nr 2 från Slussen till ändstationen.

Det kan hända att porten är stängd, ring då Roland von Malmberg telefon 0730-22 43 55 så kommer någon och öppnar.

Välkomna!

Ägarbyte i uranbranschen

Under det här året har skett ganska betydande förändringar i uranprospekteringen i Sverige. Antalet tillstånd i urberg, vilka mest finns i Norrland, har minskat. En hel del tillstånd har upphört och några av de mindre prospekteringsföretagen verkar vara på väg att helt sluta, exempelvis Mineralbolaget och Norrsken Energy.

Nu tycks även en av de större aktörerna, Mawson, vara på väg att lämna Sverige, men delvis bara skenbart. En hel del av Mawsons undersökningstillstånd har upphört. I Bergsstatens diarium kan man nu se att Mawson överläter ett ganska stort antal tillstånd i Norrland. Flera tillstånd i Arjeplog och Arvidsjaur (bland annat Norr

Döttern) överläts till Hodges Resources. Hodges är sedan tidigare delägare i flera av Mawsons tillstånd. Hodges är ett Australiskt företag med inga kända direkta relationer till Mawson. Hodges är i övrigt engagerat i kolbrytning i Sydafrika med mera.

Flera av Mawsons tillstånd i Sorsele och Krokomböden (omgivningarna till Lilljuthatten i Hotagen) överläts till TM Resources AB, dotterbolag till Tumi Resources Ltd. Men Tumi har samma adress som Mawson i Vancouver och TM Resources AB har samma chef, Folke Söderström som Mawson Energi AB.

Hänger ni med? Det är alltså fråga om att bara flytta om tillstånden i Mawsonfamiljen.

Den uppenbara orsaken till Mawsons manövrer är att företaget nu helt satsar på gulduranprojektet Rompas i Finland. Mawson har även nyligen knoppat av sin verksamhet i Peru till ett separat bolag för att renodla inriktningen på Rompas inför sina aktieägare.

Men den allmänna slutsats som kan dras av detta är att intresset för de små uranföretagerna i urberg i Sverige håller på att avta. Istället koncentreras intresset till guld (som i fallet Mawson) eller alunskiffer (Continental Precious Minerals och Aura Energy).

Hälsningar
Olle Holmstrand
(amatörgrävare i prospekteringsmyrstacken)